

JOAN, JOANA

Francisco Castro

Il·lustracions de Julia Cejas

TÀNDEM

uan tornàvem del pati, hi havia un bon rebombori al voltant del plafó d'anuncis. Els companys de la meua classe, 6é B, s'arremolinaven davant del suro. El cacau era immens.

Alguns es posaven les mans al cap perquè no podien creure el que veien. Uns altres esclafien a riure, pels nervis. La majoria estaven seriosos. Probablement perquè no entenien res.

Els xiquets s'atropellaven per a parlar:

—Deu ser una broma!

—És que si és veritat, estan llestes.

—No tenen res a fer!

En això, hi va aparéixer Josep Ramon, el mestre d'Educació Física.

—Però, què passa ací?

Josep Ramon és molt alt, sempre porta un xandall, blau, i té una barba molt llarga i cara d'estar sempre enfadat. En realitat és molt amable i simpàtic, però en veure'l penses que et devorà amb aquella boca tan enorme que té i perquè sempre parla amb una veu molt forta. És el tutor de 6é A, l'altra classe, els nostres arxienemics, el profe d'Educació Física de la meua escola. Però això crec que ja ho he dit.

—Voleu apartar-vos? —va cridar, encara més fort. Tant, que els xiquets i les xiquetes de les altres classes de la tercera planta de l'escola, on estem els majors, és a dir, els de cinqué i sisé, s'aturaren en sec, com si algú haguera parat el món amb un botó. Tots i totes es van quedar petrificats amb aquella veu de tro que té Josep Ramon.

Jo estava uns metres arrere, contemplant l'escena perquè jo era qui havia posat aquell full al suro del plafó d'anuncis de l'escola. Jo era la responsable d'aquell enorme rebombori que s'hi havia muntat.

Amb les seues mans grans, Josep Ramon va anar apartant els alumnes que hi havia prop del suro, com qui aparta les branques d'una selva salvatge, per acostar-se al plafó.

—Mira, profe, això que han posat ací... Deu ser una broma, no? —va dir algú.

Josep Ramon va acostar la cara al foli que jo havia penjat, amb una xinxeta que havia trobat a la classe de plàstica (no li ho digueu a la profe, Victòria, *quemmata*) i en el qual anunciava que el meu equip de futbol, Lluitadores, acabava d'apuntar-se a la lliga de futbol de l'escola. Estava el nom de les cinc futbolistes: Natàlia, de portera, Sílvia, Cris, Sandra i Anaïr. Jo, d'entrenadora.

—Què significa açò? —va dir Josep Ramon, amb aquella veu de Voldemort, però afònica.

Va dir això i retronaren les parets de l'escola, els llums del sostre es van moure i segur que fins i tot va tremolar la tassa de café de la directora allà baix, al seu despatx. Bé, segur que no va ser això, però podria haver sigut així. En qualsevol cas, va cridar molt.

—Això, què significa això? Qui és el sonat que...? —va repetir Antoni, el de 4t B, un nan, però que és un dels que millor juguen al pati, i per això és molt popular—. Per què un equip de xiquetes? Això no té sentit! La lliga és masculina! No hi poden jugar xiquetes. Que en munten una femenina per a elles...

Va dir això i tornà a posar-se les mans al cap. Em va paréixer un senyor major enfadat, què sé jo, per algun assumpte del govern o una cosa per l'estil, encara que, amb aquells pantalons curts de color verd que portava i una samarreta de Pokémon, semblava un senyor major i nan i era ben ridícul.

Tots miraven Josep Ramon que, com ja us he dit, és el professor d'Educació Física i, per tant, l'organitzador de la lliga de futbol de l'escola. Feia una setmana que ho havia proposat en una reunió de l'AFA que, com sabeu, és l'Associació de Famílies que es reuneixen de tant en tant per a parlar del menjador (que bona està la crema de carabasseta de l'escola, per cert) i de les activitats extraescolars i d'algunes altres coses de pares i mare. Ma mare m'havia portat a aquella reunió perquè mon pare, com sempre, estava treballant un fum d'hores i no em podia deixar amb ningú i, a més, perquè volia proposar a les mares i els pares de l'escola una cosa que vull fer jo, però que ha d'autoritzar l'associació.

—Sí, quina bona idea! Una lliga de futbol! —va dir el pare de Martí, un senyor molt elegant que tots els dies el porta a l'escola i l'arreplega, però que entra per la porta parlant pel mòbil i estirant-se la corbata i quan se'n va amb el fill agafat

per la mà, en acabar el dia, va parlant pel mòbil i estirant-se la corbata.

—I podem entregar trofeus i un premi al màxim golejador de la lliga —recorde que va dir el pare d'Albert, que va a la meua classe i no deixa el baló en tot el dia. Albert seu darrere meu i jo que crec que son pare va dir això del trofeu al màxim golejador perquè sap que serà el fill.

Alguns altres parlaren en el mateix sentit; les mares no van dir res, però els pares sí: una lliga de futbol. Visca, visca!

Començarà el dia 1 de juny.

Ma mare havia acudit a la reunió amb la intenció d'exposar la meua idea que contractaren algú per a donar-nos classe de patinatge artístic. A mi m'agrada patinar i m'agrada ballar. I el patinatge artístic és això: patinar i ballar. La pobra ni tan sols es va atrevir a dir res perquè tots estaven entusiasmats amb la gran idea de Josep Ramon, el profe d'Educació Física, barba de pirata i veu d'huracà. Tindríem una lliga de futbol i era com si els haguera tocat la loteria a tots els de l'AFA. De manera que ma mare no va dir res aquell dia i no tindrà classe de patinatge, tant com m'agrada patinar.

Per cert, que no m'he presentat. Em diuen Joan i soc qui va apuntar l'equip de les Lluitadores, totes xiquetes de la meua classe, a la lliga de futbol de l'escola. I en soc l'entrenadora.

Divendres, 21 de maig
Falten 12 dies perquè comence la lliga

uan anàvem cap a casa, Albert, un dels que seuen darrere meu i futur màxim goleja-dor de la lliga escolar, amb la pilota sota el braç, com sempre, se'n vingué cap a mi de pressa.

—No us deixaran jugar, Joaneta.

N'hi havia dos més amb ell, un que es diu Monxo i un altre que es diu Kevin. Ells també seuen darrere de mi. Són *Els de Darrere*. Van riure. No m'agraden. Sempre que hi ha una brega al pati, ells estan pel mig.

He fet com em diu ma mare que he de fer quan em passen coses així, que es claven amb mi i em diuen Joaneta, com si em poguera agradar, i tot això. No els he contestat i m'he posat a caminar més de pressa. M'he acostat a Uxía, que anava davant meu, amb unes altres xiquetes de la meua classe.

Uxía és la meua millor amiga. Té onze anys, com jo, que en faré dotze el mes que ve i anem juntes des dels tres, quan anàvem a l'escola infantil que hi ha entre ma casa i la seua. Jo visc en una urbanització al costat de la mar i ella viu en un edifici enorme gris que hi ha davant la platja. Quedem sovint per a jugar en les pistes de bàsquet que hi ha a prop de l'arena. I per a patinar, perquè hi ha una pista de patinatge

molt gran al costat del passeig marítim. O al parc infantil. Bé, al parc infantil ja no anem mai. Perquè som majors i els balancins ja no són per a nosaltres i perquè una vegada hi va passar una cosa molt lletja que no m'abellix contar ara amb un senyor major que es burlava de mi perquè em vaig posar per damunt dels pantalons una falda que em va deixar Uxi i que, la veritat, em venia molt bé. En fi, que em perd, que Uxía és la meua amiga de l'ànima.

–Vindràs hui a ma casa? –li he preguntat–. Tinc pintures noves.

Com que és divendres, la deixen vindre a casa i quedar-se a sopar i gitar-se tard, que demà no hi ha escola.

–Vinga, en eixir del conservatori. Li diré a mon pare que m'hi porte.

Uxía és molt llesta, sempre trau deus i va al conservatori. És percussionista, que vol dir que toca la bateria i tots els instruments que fan soroll. Jo no vaig al conservatori. Jo no vaig a res. De vesprada estudie a casa, ve Uxía a jugar o vaig jo a sa casa o anem a patinar o a jugar a bàsquet, però no vaig a activitats extraescolars perquè ma mare diu que són un estrés; ho diu així, però exagerant la esse final: un estrésss. Bé, sí que faig alguna cosa: dos dies per setmana ve Rose, una anglesa molt simpàtica que té vint anys, a parlar anglés amb mi.

Jo volia patinar, que hi haguera patinatge a l'escola. Però... A la meua escola, si vols anar a alguna cosa, ha de ser al futbol. Hi haurà una lliga. En fi, això ja us ho he dit. I que

vaig apuntar el meu equip de companyes, Lluitadores, amb Natàlia, de portera, Sílvia, Cris, Sandra i Anaïr. Quin tros d'equip, i jo en soc l'entrenadora! I Albert diu que això no pot ser, que la lliga és masculina. I Josep Ramon es va posar molt seriós en veure que estàvem apuntades.

Crec que dilluns passarà alguna cosa a l'escola amb tot això.

A Uxía i a mi ens agrada molt fer *cosplay*. Potser no sabeu què és això del *cosplay*. Es tracta de disfressar-nos de personatges del manga i d'actuar com si fórem ells. Potser no sabeu què és el manga. Mare meua, us ho he d'explicar tot. Són dibuixos japonesos de fantasia, amb personatges èpics, mítics i coses per l'estil. I disfressar-se com ells, parlar com ells i actuar com ells i fer vídeos amb música vestits com ells és fer *cosplay*. Per exemple, jo soc la princesa Himiko, que ix en un manga que em va regalar mon pare quan vaig fer onze anys. *Himiko*, en japonés, significa 'dona que veu la llum'. Ho sé perquè ho vaig trobar al Google, on hi ha un traductor català-japonés. A mon pare no li agrada gens que jo faça *cosplay* ni que veja manga al seu portàtil.

—No sé què els veus, als dibuixos japonesos, Joan. En els meus temps véiem Mickey Mouse i era més divertit. O Bambi! No tens ganes de veure Bambi?

—De veritat??? —li vaig preguntar, així, amb moltes interrogacions—. De veritat, Bambi??? Has oblidat que la teua filla ja té onze anys?

Aquell dia, mon pare es va enfadar de veritat. I no perquè jo preferia el manga a Bambi. Va dir que estava fart que

diguera això de *filla* i *amiga* i que parlara en femení, com havia començat a fer un mes abans. Va dir que ja estava bé de tantes burrades. Que jo soc un xic i he de dir *fill*. Però això que soc un xic ho diu ell. Perquè jo, ser, això que se'n diu ser, sé que soc una xica. Li ho vaig dir per primera vegada, a ma mare, quan tenia nou anys. A ella, li ho vaig dir. A ell, no m'hi vaig atrevir, a mon pare, vull dir. I des d'aquell dia, des que tenia nou anys, ho sé. I em pose roba de xica quan no em veuen, com aquella volta al parc de la platja que un senyor es va riure de mi i se'm llevaren les ganes de tornar mai a aquell parc. Ho faig quan estic amb Uxía, per exemple. I de tant en tant, li ho dic a ma mare:

—Soc una xiqueta.

Ella somriu, em besa i no em diu res.

—Vull veure les pintures...

Uxía va entrar per la porta. Ens abraçarem ben fort.

—Com si fera un any que no us heu vist! —va dir ma mare—. Si heu passat tot el matí juntes a l'escola...

Sí, però ens volem molt, de manera que ens abracem i jo li dic que la vull i ella em diu que em vol.

—Segur que passareu tota la vesprada tancades a la teua habitació, veritat?

Com m'agrada que ma mare parle en femení quan es dirigeix a nosaltres.

—Veritat —vaig dir—. I no entres!

Vaig agafar les pintures noves que m'havia regalat ma mare.

—Has portat la roba? —li vaig preguntar a Uxía.

—Sí, és clar.

Uxía portava disfresses noves per a fer *cosplay*. No ho digueu a ningú, però pugem els vídeos a TikTok. Ja sé que encara no tenim tretze anys, que és l'edat que demanen per a estar en TikTok, però no tardarem gens a fer-los (ella ja en té dotze, jo onze el mes que ve, però això ja us ho he dit) i, a més, les dues som grans i sembla que en tenim tretze. Bé, això és igual, la qüestió és que fem això i ho passem molt bé.

Però hui jo estava una miqueta trista.

—Què et passa? —m'ha preguntat Uxía.

—Ja has vist quina se n'ha muntat a escola amb això del nostre equip. Ja veuràs com Josep Ramon no deixarà competir les Lluitadores en la lliga de l'escola.

—No digues bovades —ha dit Uxía, mentre treia d'una de les bosses una perruca de color taronja preciosa, amb trenes i tot—. Això seria il·legal. On diu que és una lliga només de xics?

Havien anunciat una lliga escolar. Això deia la carta que va enviar la directora als pares i mares. Lli-ga-es-co-lar —havia dit, pronunciant clarament cada síl·laba—, res no parlava només de xics.

—Però jo crec que muntarà un problema per això que jo soc l'entrenadora, ja saps què vull dir...

—No ho sé, no ho crec —va dir Uxía, molt seriosa; però sí que ho sabia—. No penses en això ara, amiga. Ara farem *cosplay*.

Jo sé que té raó, però també és veritat que encara que el pati és de tots, els que juguen a futbol i ocupen tot l'espai

són els xics; i les xiques, i jo amb elles, ens hem de quedar pels costats, quan també ens agrada jugar i córrer. Una vegada ens queixàrem a Lluís, el cap d'estudis, i ens va dir:

—Vinga, vinga, que ja sabeu com són de violents els xics amb el baló. I a tu, Joan, no t'abellix jugar amb ells?

Vaig decidir fer cas d'Uxía i no pensar més en el dilluns. Estava convençuda que passaria alguna cosa, però això encara havia de vindre. Jo només volia que el nostre equip de xiques, amb mi d'entrenadora, poguera competir. Només això.

Passàrem la vesprada fent *cosplay* i quan ja era de nit la mare d'Uxía vingué a buscar-la. Des de la porta, em va dir:

—T'he deixat un paquet amb allò que em demanares.

—Què? —preguntà ma mare—. Què t'ha deixat? —tornà a preguntar, mirant-me.

—Res —va dir Uxía, fent-me l'ullet—. Coses de xiques.

La mare d'Uxía va fer una cara molt rara i ma mare va tancar la porta de seguida.